UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria iurisdictione

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam, Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Quæstio 19. Qualiter intelligatur clausula, auront à corrigee tous judes qui auront meffait.

urn:nbn:de:hbz:466:1-61908

Visual Library

Caſtr.conſ.27.num.1.vol.1. Verum ego in Hieronymi Cavellos ſententiam non
deſcendo, Nec enim vis & injuria ſunt termini uti Philoſophi loquunrur conver- 2
tibiles ſed injuria longe latius patet quam violentia omnis enim vis eſt iniurioſa
hoc eſt non iure facta. ſed non omnis iniuria eſt vis utpote ſi cuipiam verbalis in-
iuria inferatur is non recte ſibi vim illatam apud vigintiduum viros conqueri poſ- 3
ſit. Verius itaque eſt eam ſolum vim ad hoc tribunal ſpectare per quam ſibi aut a-
lijs quiſpiam privata autoritate ius dicit ſeu de facto aliquid committit quod non
niſi judicis autoritate poterat explicari.

QVÆSTIO DECIMANONA.

Qualiter intelligatur clauſula auront à corrigee tous iuges qui auront meffait.

SUMMARIUM.

1. *Iudices ſindicantur tantum de actibus doloſis.*
2. *Statuta interpretationem ſumunt à iure.*
3. *Ius dicit etiam qui inique decernit.*
4. *Dolus qualiter probetur.*
5. *Iudex clementior lege eſſe non debet.*
6. *Deus reliquit mundum diſputationi.*
7. *Iudices ob iniquas ſententias non tenentur dummodo dolus aut ſordes abſint.*

DUbitatur an ejuſmodi clauſula intelligi debeat de correctione judicum 1
qui per imperitiam citra tamen dolum male aut nulliter judicaverint.
Reſpondeo intelligendum eſſe ſolum de ijs qui dolo barataria aut
extortionibus aliquid committunt vel omittunt. *Glo. cap. ex parte tua 3. verb.
forſactis de privileg. textus l.2.ff.quod quiſque iuris.* Hodierno enim iure judices
ſolum ſindicantur de dolo barataria aut extortionibus quod notandum eſſe re-
fert Iulius Clarus §.*fin.quæſt.73.num.3.& poſt eum* Card.*Tuſchus com. concl. tom. 4.
concl. 408.num.1 incip. iudices de quibus ſindicari debeant.* id quod ego adhuc alijs
autoritatibus comprobavi ideoque ſtatutum hoc iuxta iuris iſtius interpreta-
tionem eſt intelligendum DD. *l 1. C. de noxalib.* Signanter quod dici non poſſit 2
non iudicare is qui pro vel contra inquit Petrus Iacobi decernit. Licet enim 3
fortaſſis inique decernat jus tamen dicit, *l. pen ff. de iuſt. & iure.* ita Petrus Iacobi.
*in libello de contradictione ex lege quæ ex litterarum obligatione verb. ſententia col. 1.
fol.55.* Sed qualiter probari poterit dolus meri.oin quæſtionem poſſet revoca-
ri, Multis omiſſis quæ à Maſcardo *de probat.* Cardinale Tuſcho & alijs adferun- 4
tur pau-

tur paucis dico quod etiamſi doli præſumptio induci ſoleat cum iudex contra
quam legibus ſancitum eſt decernit aut quid ſtatuit, *Baldus conſ.235.in fin. vol.1.*
5 *Marſilijs in pract.§.ſucceßive num.9.* quia judex clementior lege eſſe non poteſt,
Marſilijs ſing.182. legiſque orbitas tranſgredi prohibetur, *Navar. in Manuali cap.*
27.in miſcellano. Quæ opinio ſit eligenda & Matthæus Matheſilanus tract. de electione
veræ opinionis, attamen ut ſindicatui ſubjiciatur non id ſufficit niſi probatione
dilucidiore convincatur uti infra dum de iudice nulliter aut inique iudicante
oſtendemus. Quid autem ſi occurrat caſus aliquis bivius & diſputabilis Certe
tunc dubium non eſt quin iudex excuſetur. *Bald. & DD. ad tit. C. de pœna iudicis*
qui male iudicavit. Cum enim iuxta exclesiaſtem. *cap 3.verſ.3 verſ.11.* Laudatum à
6 Patre Ludovico Richeome *enl'academie d'honneur degre.2.ſect 30. fol.213*, Deus
nondum reliquerit hominum diſputationi dolo carebit in foro hoc exteriori
7 qui in conflicta diſputationum citra judicij ſordes opinionem eliget etiam pa-
radoxam *Doctores ad d. tit. de pœna iudicis*, idque in foro fori de foro vero poli
hoc eſt conſcientiæ & Dei cui omnia patent noſtrum non eſt diſputare. Con-
cludo itaque quæſtionem hanc judices ob ſententias iniquas & male latas dum-
modo dolus abſit non poſſe à vigintiduum viris ſindicari & ita reſtringendo
jura punientia iudices qui per imperitiam male iudicaverunt de quibus late
Menoch. *de arb. iud. cent. 4, caſu 339.* cenſet Ioannes Baptiſta Baiardus *in Iulium*
Clarum quæſt. 83. num 8. Grammatic. *conſ. 54. num. 11.* Bertaſolus *conſ.71. num.8.*
conſ.91. num.1.

QVÆSTIO VIGESIMA.

An requiratur dolus veri aut lata culpa ut quiſpiam à vigintiduum viris poſſit coerceri.

SUMMARIUM.

1. *Lata culpa excuſat à delicto.*
2. *Culpa alia in committendo conſiſtit.*
3. *Culpa in committendo gravior quam in omittendo.*

1 Mihi aqua hæret. Tum quia lata culpa excuſat à delicto, *tex. lib. igitur ff. de liber. cauſa Cœpola ad l. quis ſit fugitivus 2. idem celſus num.6. ff. de edilit. edict. fol.73.* Tum ob rationes autoritateſque & antinomias à Doctoribus hoc in quæſtionis conflictu allatas uti videre eſt ex ijs quæ alio in loco at-

tuli

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN